

ΤΟ ΚΑΛΟ

τό πλληκάρη, λένε, ζέρει κι άλλο μονοπάτι, κι αλήθειαι ό κ. Στάης αποδειχθηκε πλληκάρη καλώτατο.

Ίσα μί προχτές φυγοδικούσε με τό πρόσχημα τής βουλευτικής άσυλίας — άσυνηθείσας, λίγο έλειψε να πούμε. — Από προχτές πού έπαψε ή άσυλία αυτή, βρήκε άλλο μέσο ό πλληκάρης να φυγοδικεί: τό υπόμνημα. Έπρότεινε, δέν ζέρομε πόσους μάρτυρες. Όσο νάνακρηθόνε αύτοί, πάει ό Σεπτέμβρης. Τόν Όχτώβρη, πού θα τελειώσουν οι άνάκρισεις, αρχίζουν τή δικαστήρια, παρουσιάζεται, δικάζεται, άθωώνεται και Θεός σχωρέσει τόν Χτζήπéτρο και τή Ρωμική Δικαιοσύνη.

Μπορεί πάλι, άμα κοντοζυγόνει ή δίκη του, να παρουσιαστέι δύο τρείς μέρις μπροστινώτερα και να ζητήσει να προσφυλακιστέι. Δέν τόν έχετε ίκανό να τήν επιχειρίσετε κι αύτή τή φάση; Μπζ! Συμβροποι σαν τόν Στάη, όταν τούς βάλθει να ρεζιλεύουν τήν Πολιτεία, ό τίποτα δε δειλιάζουνε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗ

ΜΗΔΕΙΑ*

Ποιητική μετάφραση ΓΙΑΝΝΗ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗ

(Συνεχίζεται)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΤΟ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΧΟΡΟΣ:

Κακότυχη γυναίκα, άλλοίμονό σου, πόσο είσαι άξιολύπητη μέσ' στίς συμφορές σου! Τι τέλος θάπογίνης; Ποιά θάβρης σπίτι Φιλόξενου ή ποιόν τόπο, για να σε γλυτώσουν Μέσ' άπ' τή τόσα σου δεινά; Ό θεός σε πόσων Συμφωρών μαύρη τρικυμιά σ' έρριξε, Μήδειαι!

ΜΗΔΕΙΑ:

Με περιζώνουν τή κακία ποιός δέν τή βλέπει; Μά εκείνα δε θά πάρουνε τό δρόμο έτούτο. Μήν τή πιστεύετε τούς νιογάμπρους άκόμη. Κκι τούς προξενητάδες τους κόποι και άγώνες

* Η άρχή του στο 112 φύλλο του «Νουμᾶ»

Μεγάλοι τούς προσμένουνε. Μήπως θαρρείτε θάν τον καλόπιανα χωρίς σκοπό κι ώφέλεια; Λόγο άλλοιώς δέν τού λέγα, δέν παρακαλούσα. Μά τόσο τόν έτύφλωσα, πού ενώ ήμπορούσε, Διώχοντάς με, τούς σκοπούς να μου καταστρέψη. Να μείνω έπαρδεχτήκη μιαν ήμέρ' άκόμη, Που θα γίνω φόνισσα και τριών έχθρών μου, Και τού Πατέρα και τής κόρης και τού άντρός μου. Κ' ενώ πολλούς θανατερούς γνωρίζω δρόμους Δέν ξέρω, άγαπητές μου, ποιόν να προτιμήσω: Φωτιά στο νυφικό τους θάλαμο να βάλω, Ή στα φυλλοκάρδια τους να μπήξω άκονισμένο Μαχαίρι, σιγομπαίνοντας και πού καιμούνται. Μά ένα με δυσκολεύει κάπως' μή με πιάσουν Μέσ' στο παλάτι μπαίνοντας κι άναζητώντας, Κ' οι έχθροί μου τότε θα γελούν στο θάνατό μου. Καλύτερο τόν σιο δρόμο είναι να πάρω, Που ενώ μονάχα ξέρω—έναν τούς φαρμακώσω. Κ' έτσι θα γίνη' μ' αν πετύχω και πεθάνουν, Ποιά πολιτεία θα με δεχτή; ποιός τάχα ξένος Τόπο και σπίτι θα μου δώση άσχαλισμένο, Να μου φυλάξη τή κορμί; Κάνεις δέν είναι! Λοιπόν ός περιμένω άκόμη λίγες ώρες, Κι αν μου φανεί κανείς πιστός προστάτης τότε Σιγά και δολερά τό όνομό ενώ θα κάνω... Μ' αν κάποιος συμφορ' άπερίμενη έλθει, τότε Με τό μαχαίρι καταφάνερα θα όρμήσω, Θάν τούς σκοτώσω κι ός πεθάνω' δε με μέλλει! Μά τήν Έκάτη συνεργή μου και βοηθό μου, Τή δίσποινα, πού άπ' όλες πλειότερο λατρεύω Κ' ενώ στο βάθος τού σπιτιού στημένη, αύτ' ένας Θεός να χαρή από αύτούς να με βαρυκαρδίση: Πικρούς και κλαυτερούς τούς γάμους τών νιογάμπρων, Τis προξενίς και τό διωχμό μου ενώ θα κάνω! Έμπρός! Όλα τή δυνατότά σου βάλλε, Μήδειαι! Σκέψου κ' έργασου: σιγά τό δρόμο πάρε Τόν τρομερό' παλληκαριάς ό άγώνας τώρα. Βλέπεις τή όσα ενώ παθίνεις. Για τούς γάμους Ένός Ίάσονα κ' ενός Σισύφου έγγόνης Περιγέλοιο τους ενώ να γίνης δέν σου πρέπει, Κόρ' Ήλιογέννητη πατέρα ξακουσμένου. Σ' πολλά ξέρεις' κ' οι γυναίκες νου δέν έχουν Στο καλό' μά στο κακό εν' άρχιτεχνήτριες.

ΧΟΡΟΣ:

ΣΤΡΟΦΗ Α'

Οί πηγές τών θείων ποταμών άναδρομίζου Κ' ή δικαιοσύνη κι: όλ' άναποδογυρίζου. Και τών άντρών οι στοχασμ' ενε δολερό!

Κ' ή πίστη στους θεούς δέν είναι σταθερή Κ' οι φήμες τή ζωή μας περιφρονημένη Παντού θάν τήν κηρύξουν, τόρα δοξασμένη. Τιμή στών γυναικών τό γένος τώρ' αρχίζει, Κατηγορήτρα φήμη πλειότερα θα μεξ βρίζη ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α'. Και θα πάψουν τών παλιών τραγουδιών αι μούσες. Για τήν άπιστία μας να λέν πολυκαλοούσε; Γιατί σ' έμαξ ό Άπόλλωνας τών τραγουδιών, ό χαριστής Τραγουδι: θεός τής λύρας του δέν έδωκε όπ' αρχής. Άλλοιώς θε να χάμε κ' έμεις να είπούμε τόσα Τραγουδία ενάντια τών άντρών. Γιατ' ή πολύχρονη ζωή πολλά έχει κι όσα Λόγια κακά θέλεις να κείπηξ άντρών και γυναικών. ΣΤΡΟΦΗ Β'. Σ' με καρδιά ξετραλλαμμένη εξηντητούτρες Από τό πατρικό τό σπίτι σου, διαβαίνοντας Μένεις σε ξένη χώρα, Θωρώντας άπ' τόν άντρα σου τήν κλίνη σου άρνημένη Και διώχνεσαι, ταλαίπωρη, έδάθε άπεδιωχμένη. ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Β'. Οί όρκοι πλιά δέν έχουνε τήν πρώτη εκείνη τούς τιμή Κι: άπ' τή μεγάλη, Ελλάδα κ' μας στα κίβερια πέταξε ή Κι ουδέ τό πατρικό τό σπίτι σου άπομένει [ντροπή. Παρηγοριά στους πόνους σου, δυστυχισμένη, Τόρα δυνατότερή σου πού ή Βασίλισσα παίρνει. Άπ' τήν κλίνη σου τόν άντρα και στο σπίτι της τόν φέρνει.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΙΑΣΟΝΑΣ:

Τό είδα πολλές φορές, πόσο κακά μεγάλω Είν' ό άνημέρευτος θυμός: γιατί ενώ μεροούσε Στη χώρα ενώ να μένης και στο σπίτι έτούτο, Τήν κάθε άπόφαση τών δυνατότερών σου Έπόμωνα υποφέροντας, ενώ από λόγους Άνώφελους θάποδιωχτής τώρ' άπ' τόν τόπο. Κ' ούτε με μέλει: μήν ποτέ σου πάψης Να βρίζης τόν Ίάσονα χειρότερο άντρα. Όμως όσα ενεις ειπή για τούς βασιλαιάδες, Όφέλεια τού διωχμού τήν τιμωρία σου δίνουν. Και πάντα ενώ άμα θυμώναν με κάθε τρόπο Να παραγιάσω τό θυμό τους προσπαθούσα, Για ναμεινε' μά ενώ τή λόγια τή μωρά σου Παντοτεινά δέν άφινες, κ' έτσι θα, σε διώξου. Και μ' όλο πού εφταιξες, ενώ βαρπτάω άκόμη Κκι μόνος μου έρχομαι για τούς άγαπητούς μου, Κυρά μου, και για όσα μήπως στερημένη Κι' άχρήματη με τή παιδική σου φύγης' φέρει Πολλά κακά ό διωχμός μαζί του, και ποτέ μου. Όσο κι αν με μισεις δε θελω τή κακό σου.

ΜΗΔΕΙΑ:

Παγκάχιστε!—χειρότερη βρισιά δέν ενώ. Στη γλώσσά μου άπ' αύτή εναν άνανδρο να βρίζω, Ήρθες συ έμπρός μας, ήρθες συ ό αυχαμένος Άντρας πού ενεννήθηκας στον κόσμο έτούτο. Μήτε παλληκαριά δέν ενε μήτε θάρρος Φίλους πού έβλαψε κανείς: έτσι να ντυκρίζη, Παρά ενε τό χειρότερα τού άνθρώπου πάθος: Άδικαντροπία! Κι όμως καλά τώκαμες κ' ήρθες, Να στα χτυπήσω, κ' ή ψυχή μου ναλαφρώση. Και να σε κάνω άκούγοντάς με να πονέσης. Κι άπ' τήν αρχή να σου τή είπω θα πρωταρχίσω: Σ' έσωσα, σε είσαν Έλληνες μαζί με σενα Μέσα στο σκάφος τής Άργώς τό ζέρονε όλοι, Σάν σ' έστειλαν τis ζεύγες στο λαϊμό τών ταύρων Τών φλογερόπνων να περάσης και να σπείρης Θανατερό χωράφι: και τό δράκο πούχε Περιτυλίξη στους πολύπλοκους άρούς του Τ' όλόχρυσο τό δέρμα μ' άγρυπνια τή μάτια

Ό φίλος σου και μικρός εργάτης ΨΥΧΑΡΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΛΙΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ ΥΦΗΓΗΤΗΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 82 ΑΒΣΕΤΑΙ 3—5 Μ. Μ.

νικα όλοι μας γράφουμε ά π' ά φ τ ό, και παραιτήσαμε τή ά π ό ' φ τ ό, πού πηγάζει από ντοπιολαλιές. Θέλουμε τή ά π' ά φ τ ό, πού είναι κοινό. Άν είχα να κάμω τή δικήκη μου, τέτοια θάλεγα και στη στερνή μου τήν ώρα. Να διαλέγετε, και να προσέχετε στους κανόνες τής κοινής μας δημοτικής. Παραδεχτήκαμε μόνο μερικά ντόπια καθιερωμένα, πού αν τή ζεστάσης, και τούτα πηγάζουνε από κομιά ντοπιολαλιά, γιατί έτσι μονάχα όρμηνέθουνται τή φωνολογικά τους, μά πού καταντήσανε κοινά, λ. χ. τή η π ι α, τή γ ι ά, τή τ ι ε τού πληθυντικού θηλυκού. Τό η π ι α μας έρχεται από χωριά πού βαστάζανε χρονικό άβγατισμό, ή κ α μ α, ή γ ά π η σ α: τή γ ι ά τή δανειστήκαμε από τόπους πού τή δ ι α—γίνεται γ ι ά— ενώ έμεις λέμε δ ι α β ο λ ο ς και δ ι α β ά ζ ω' τή τ ι ε τή πήραμε από έπαρχίες όπου τή άτωνα ε (τες) ξεπέφτει σε ι κ τ λ. κ.λ. Παντού, βλέπεις, και σε όλα χρειάζεται προσοχή, προσοχή μεγάλη. Και μή νομίζης πως ή προσοχή θα σε βλάψη, πως περξ δε θα τή βγάλης με τόν κόπο τόν περίσσιο. Διόλου. Όσο περισσότερο κοπιάζεις, τόσο πού γερά θεμελιώνεις τή γλώσσα τήν κοινή και τόσο περισσότερο άποχτείς τήν άφέλεια εκείνη τού κοντυλιού, πού όποιος σε διαβάξει, θάρρει και τού κουβεντιάξεις. Τήν άφέλεια τήν ενεις, ενεις ενώ και δική σου μ ο σ κ ο β ο λ ι τ ε δ κ. Ίδού λέξη ώραία, όσο ντόπια κι εν

